

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 37

(2000-2001)

Endringer i avgiftslovgivningen (Utsatt opphevelse av investeringsavgiftsloven mv.)

Tilråding fra Finansdepartementet av 19. januar 2001, godkjent i statsråd samme dag.

0 Innledning

Finansdepartementet legger fram forslag til:

- Lov om endring i lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motor-kjøretøyer og båter
- Lov om endring i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift
- Lov om endring i lov av 21. desember 2000 nr. 114 om opphevelse av lov av 19. juni 1969 nr. 67 om avgift på investeringer mv.

I denne proposisjonen inngår:

1. Forslag om å utsette opphevelsen av investeringsavgiftsloven
2. Forslag til endringer i motorkjøretøy- og båtavgiftsloven og merverdiavgiftsloven som følge av omleggingen av engangsavgiften til en registreringsavgift.

1 Utsettelse av lovvedtak om å oppheve investeringsavgiftsloven

På bakgrunn av forhandlinger mellom Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre under behandlingen av statsbudsjettet for 2001, vedtok Stortinget å oppheve investeringsavgiftsloven med virkning fra 1. januar 2002, jf. Innst. O. nr. 24 (2000-2001), jf. Besl. O. nr. 33 (2000-2001). Lovendringen ble sanksjonert av Kongen i statsråd 21. desember 2000, se lov av 21. desember 2000 nr. 114 om opphevelse av lov av 19. juni 1969 nr. 67 om avgift på investeringer mv.

Ved budsjettbehandlingen for 2001 vedtok Stortinget også en konjunkturavgift på investeringer i næringsbygg. Konjunkturavgiften ble vedtatt innført for å motvirke den sterke etterspørselsesveksten i privat sektor og for å gi rom for økte bevilgninger til prioriterte utgiftsområder.

Departementet har i St.prp. nr. 39 (2000-2001) i dag lagt fram forslag om å oppheve konjunkturavgiften.

Opphevelse av konjunkturavgiften er anslått å medføre et inntektstap på 1,6 milliarder kroner på 2002-budsjettet. Departementet foreslår at inntektstapet dekkes inn ved å utsette opphevelsen av investeringsavgiften fra 1. januar 2002 til 1. april 2002.

Utsettelse av fjerningen av investeringsavgiften fra 1. januar til 1. april 2002 vil anslagsvis gi en inntektsøkning i 2002 på om lag 1,6 milliarder kroner. Lovvedtaket i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2001 om å oppheve investeringsavgiftsloven fra 1. januar 2002, antas å virke dempende på aktiviteten i 2001 ved at en del virksomheter kan utsette investeringer til etter at investeringsavgiften er fjernet. Utsettelse av fjerningen av investeringsavgiften kan bidra til at investeringer utsettes ytterligere til 1. april 2002. Utsettelse av opphevelsen av investeringsavgiften antas for øvrig ikke å ha vesentlige økonomiske konsekvenser.

Dette nødvendiggjør endring i lov av 21. desember 2000 nr. 114 om opphevelse av lov av 19. juni 1969 nr. 67 om avgift på investeringer mv. del II. Finansdepartementet legger på denne bakgrunn fram forslag om at investeringsavgiftsloven ikke blir opphevet før 1. april 2002.

Satsen for investeringsavgiften for perioden 1. januar til 1. april 2002 vil bli fremmet i statsbudsjettet for 2002.

2 Endringer i motorkjøretøy- og båtavgiftsloven og merverdiavgiftsloven som følge av omleggingen av engangsavgiften til en registreringsavgift

2.1 Bakgrunn

Fra 1. april 2001 er det vedtatt at engangsavgiften på motorvogner skal legges om fra å være en innførselsavgift, til en avgift som betales ved førstegangsregistrering i motorvognregisteret. Departementet viser i denne forbindelse til omtale i St.prp. nr. 1 (2000-2001) Skatte-, avgifts-, og tollvedtak kapittel 3.5.3 og Budsjett-innst. S. nr. 1 (2000-2001) kapittel 3.5.

Omleggingen nødvendiggjør to mindre endringer i lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter § 6 og lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 18.

2.2 Endring i motorkjøretøy- og båtavgiftsloven

Etter omleggingen vil den som melder motorvognen til førstegangsregistrering være ansvarlig for innbetaling av engangsavgiften. For avgiftsplikt som måtte oppstå på annet tidspunkt enn ved registrering, for eksempel dersom motorvogn etter registrering bygges om fra varebil til personbil, vil eier være ansvarlig. I praksis vil som oftest forhandler være den som melder motorvognen til registrering første gang. Ansvar for avgiften vil således flyttes fra importør til forhandler.

Etter § 6 første ledd i motorkjøretøy- og båtavgiftsloven er eier ansvarlig for avgift på motorvogn, eller i forbindelse med bruk av motorvogn. Loven gjelder alle motorvognavgiftene. Med eier menes eier på det tidspunkt avgiftsplikten oppstår. Det er ikke gitt særlige regler om ansvar for avgiften ved førstegangsregistrering i motorvognregisteret slik endringen av engangsavgiften forutsetter fra 1. april 2001.

For å unngå tvil om ansvarsforholdene ved førstegangsregistrering i motorvognregisteret, foreslår departementet at § 6 i motorkjøretøy- og båtavgiftsloven gis et nytt tredje ledd der den som melder kjøretøyet til registrering første gang gjøres ansvarlig for engangsavgiften. Det foreslås også at departementet gis fullmakt til å fastsette nærmere bestemmelser om dette i forskrift.

2.3 Endring i merverdiavgiftsloven

Merverdiavgift skal blant annet betales ved innførsel av varer. Ved innførsel utgjør varens tollverdi grunnlaget for beregningen av merverdiavgiften. Toll og andre avgifter, herunder innførselsavgifter, inngår også i beregningsgrunnlaget for innførselsmerverdiavgiften, jf. merverdiavgiftsloven § 62. Importører, som er registrert i merverdiavgiftsmanntallet, kan fradragsføre innførselsmerverdiavgiften i sitt avgiftsoppgjør med staten, såfremt de øvrige vilkår for fradragsretten er oppfylt.

Etter gjeldende bestemmelser skal engangsavgiften betales ved innførsel. Engangsavgiften inngår da i beregningsgrunnlaget for innførselsmerverdiavgiften. Etter omleggingen av engangsavgiften vil dette ikke lenger være tilfelle, siden selve registreringen i utgangspunktet ikke utløser plikt til å beregne merverdiavgift. Bortfallet av provenyet er vedtatt dekket inn gjennom en tilsvarende økning av engangsavgiftssatsene.

I høringsrunden knyttet til omleggingen av engangsavgiften, er det reist spørsmål om merverdiavgiftsloven § 18, slik den lyder i dag, likevel medfører at engangsavgiften inngår i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften i tilfeller hvor motorvognen omsettes samtidig med registreringen (selges ferdig registrert på kjøper). Etter denne bestemmelsen skal blant annet toll og andre avgifter i henhold til lov tas med i beregningsgrunnlaget. Skattedirektoratet har påpekt at dette i så fall kan medføre at et stort antall kjøpere vil foretrekke å registrere motorvognen selv, for å unngå at engangsavgiften tas med i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften.

Departementet legger til grunn at dette ikke har vært intensjonen bak omleggingen av engangsavgiften, og at en slik rettstilstand vil være uheldig. For å unngå slike eventuelle utilsiktede virkninger og for å oppnå nøytralitet i regelverket, foreslår derfor departementet at det inntas en presisering i merverdiavgiftsloven § 18. Ved denne presiseringen vil det framgå uttrykkelig at engangsavgiften ikke skal med i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i avgiftslovgivningen (Utsatt opphevelse av investeringsavgiftsloven mv.).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i avgiftslovgivningen (Utsatt opphevelse av investeringsavgiftsloven mv.) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til lov om endringer i avgiftslovgivningen (Utsatt opphevelse av investeringsavgifts- loven mv.)

I

I lov av 21. desember 2000 nr. 114 om opphevelse av lov av 19. juni 1969 nr. 67 om avgift på investeringer mv. gjøres følgende endring:

Del II skal lyde:

Loven trer i kraft 1. april 2002, med unntak av §§ 6 og 7 som oppheves fra det tidspunkt Kongen bestemmer.

II

I lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter gjøres følgende endring:

§ 6 nytt tredje ledd skal lyde:

For avgift som oppstår ved førstegangsregistrering her i landet er likevel den som melder kjøretøyet til registrering ansvarlig for avgiften. Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om dette.

III

I lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endring:

§ 18 annet ledd nr. 2 nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder ikke avgift etter Stortingets vedtak om engangsavgift.

IV

Endringen under I trer i kraft straks.

Endringene under II og III trer i kraft 1. april 2001.

